

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Канцеларија парламентарног
војног повјереника БиХ

Ured parlamentarnog
vojnog povjerenika BiH

OFFICE OF PARLIAMENTARY
MILITARY COMMISSIONER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

**IZVJEŠTAJ O RADU PARLAMENTARNOG VOJNOG POVJERENIKA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2025. GODINU**

SARAJEVO, januar 2026.

Sadržaj

Poglavlje I. Uvodne napomene.....	3
Poglavlje II. Aktivnosti Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika BiH.....	5
Odjeljak A. Postupanje po pritužbama.....	5
1. Prijem kandidata u vojnu službu u početnom činu podoficira i oficira.....	5
2. Naknade koje nemaju karakter plaće.....	6
3. .Obavljanje poslova drugog formacijskog mjesta i privremeno zastupanje.....	6
4. Položaj i status žena u Oružanim snagama BiH.....	7
5. Druga specifična pitanja.....	8
Odjeljak B. Pružanje pravne pomoći.....	10
Odjeljak C. Najavljene i nenajavljene posjete jedinicama i komandama Oružanih snaga BiH.....	11
1. Najavljene posjete pješadijskim jedinicama Operativne komande Oružanih snaga BiH – 5. pješadijska brigada.....	11
2. Najavljena posjeta 6. pješadijskoj brigadi Operativne komande Oružanih snaga BiH...14	
3. Najavljena posjeta 4. pješadijskoj brigadi Operativne komande Oružanih snaga BiH...16	
4. Najavljena posjeta Brigadi zračnih snaga i protuzračne odbrane Oružanih snaga BiH.....	18
5. Najavljena posjeta Komandi za podršku Oružanih snaga BiH.....	18
Poglavlje II. Ostale aktivnosti koje je parlamentarni vojni povjerenik BiH realizirao u 2025. godini.....	22

POGLAVLJE I.

UVODNE NAPOMENE

U skladu s članom 5. stav (1) Zakona o parlamentarnom vojnom povjereniku BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 51/09), parlamentarni vojni povjerenik Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: vojni povjerenik) podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH Izvještaj o radu parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2025. godinu.

Shodno članu 1. stav (2) Zakona o parlamentarnom vojnom povjereniku BiH, pozicija vojnog povjerenika ustanovljena je s ciljem jačanja vladavine prava, zaštite ljudskih prava i sloboda profesionalnih vojnih lica i kadeta u Oružanim snagama BiH i Ministarstvu odbrane BiH, kako je to garantirano Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima u njegovom dodatku. Ured vojnog povjerenika nezavisno je tijelo Parlamentarne skupštine BiH s nadležnošću za: a) istraživanje specifičnih pitanja po uputstvu Parlamentarne skupštine BiH i Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH. Uputstva se mogu izdati samo ako se pitanje ne razmatra u okviru djelovanja Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH, a vojni povjerenik može i sam zatražiti da Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH izda uputstva za istraživanje specifičnih pitanja; b) preduzimanje aktivnosti na osnovu vlastite procjene kada u obavljanju svojih nadležnosti dobije informacije od članova Parlamentarne skupštine BiH ili razmatranjem pritužbi vojnih lica i kadeta, te na bilo koji drugi način uoči okolnosti koje upućuju na kršenje ljudskih prava i sloboda vojnih lica i kadeta.

Pravni okvir djelovanja vojnog povjerenika čine:

1. Zakon o parlamentarnom vojnom povjereniku BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 51/09),
2. Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17),
3. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), te Poslovnik o radu parlamentarnog vojnog povjerenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 8/10).

Polazeći od stava izraženog u Preporuci Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, broj 1742/2006 (Ljudska prava pripadnika oružanih snaga, čl. 2. i 4.), da su „pripadnici oružanih snaga građani u uniformi koji moraju uživati ista osnovna prava, uključujući ona u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i revidiranoj Evropskoj socijalnoj povelji, i istu zaštitu svojih prava i dostojanstva kao svaki drugi građanin u granicama nužnosti vojne službe“, vojni povjerenik je, djelujući na osnovu pritužbi profesionalnih vojnih lica i posjeta komandama i jedinicama Oružanih snaga BiH, nastojao uticati na Ministarstvo odbrane BiH i nadležne u sistemu Oružanih snaga BiH da pristupe otklanjanju uočenih kršenja ljudskih prava.

Rad vojnog povjerenika zasniva se na postupanju po pritužbama, posjetama kasarnama i jedinicama Oružanih snaga BiH (u daljnjem tekstu: OSBiH), te na pružanju pravne pomoći profesionalnim vojnim licima.

U skladu s Planom rada za 2025. i na osnovu iskazane potrebe, realizirane su brojne terenske posjete komandama i jedinicama OSBiH. Tokom ovih posjeta, osim razgovora s komandantima, uvijek se organiziraju susreti i razgovori posebno sa svim kategorijama profesionalnih vojnih lica, jer svaka kategorija: vojnici, podoficiri i oficiri, imaju svoje specifične potrebe i izazove s kojima se suočavaju u svakodnevnom radu. Sastavni dio svake

posjete je i obilazak svih prostorija u kojima žive i rade profesionalna vojna lica što uključuje: učionice, trpezarijske blokove, spavaonice, stražarska mjesta, dvorišni krug lokacije, toalete, pri čemu se na svakoj lokaciji posebno utvrđuje da li su osigurane zasebne prostorije, po standardima rodne ravnopravnosti, za pripadnice Oružanih snaga BiH.

Shodno ustaljenoj praksi, vojni povjerenik kontinuirano radi na unapređenju transparentnosti mnogih procesa u Ministarstvu odbrane BiH i Oružanim snagama BiH. Što su procesi transparentniji i rezultati rada onih koji odlučuju vidljiviji, time se jača povjerenje u profesionalizam Oružanih snaga BiH, te smanjuje prostor za nezadovoljstvo i žalbe. Tokom svog rada vojni povjerenik uvijek ističe da principi jednakih mogućnosti, zakonitosti i transparentnosti moraju biti imperativ u procesu vođenja karijere profesionalnih vojnih lica.

Tokom izvještajnog perioda Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH imao je profesionalnu saradnju s Ministarstvom odbrane BiH, Zajedničkim štabom Oružanih snaga BiH (u daljnjem tekstu: Zajednički štab OSBiH) i Generalnim inspektoratom Ministarstva odbrane BiH (u daljnjem tekstu: Generalni inspektorat). Također, treba spomenuti i dobru saradnju s Institucijom ombudsmena za ljudska prava BiH koja se ostvaruje razmjenom predmeta shodno nadležnosti jedne i druge institucije za njihovo rješavanje, a s ciljem unapređenja kvaliteta zaštite ljudskih prava i sloboda.¹

Vojni povjerenik sa zadovoljstvom ističe izuzetnu saradnju sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost BiH.

Na kraju, vrijedna pažnje je i dobra saradnja s Misijom OSCE-a u Bosni i Hercegovini, uz čiju pomoć i podršku su realizirane neke od najavljenih posjeta vojnog povjerenika kasarnama i jedinicama OSBiH, koje su predmet obrade u ovom izvještaju, a sve s ciljem unapređenja demokratske kontrole i parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane u domenu nadležnosti vojnog povjerenika.

U toku 2025. godine, također uz podršku Misije OSCE-a u BiH, realizirana je i promocija Kodeksa ponašanja pripadnika MOBiH i OSBiH na društvenim mrežama i online platformama, koji je donesen na osnovu Preporuke vojnog povjerenika.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini obilježila je 30 godina djelovanja i predanog rada, između ostalog, i na razvoju demokratskih principa nadzora nad sektorom sigurnosti i odbrane, te je svojom podrškom dala značaj doprinos radu Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika BiH tokom proteklih godina.

¹ Saradnja se realizira na osnovu Smjernica o osnovama saradnje parlamentarnog vojnog povjerenika BiH s Institucijom ombudsmena za ljudska prava BiH, broj: 01, 02-34-6-1429/09 od od 24. 12. 2009.

POGLAVLJE II.

AKTIVNOSTI UREDA PARLAMENTARNOG VOJNOG POVJERENIKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odjeljak A. Postupanje po pritužbama

U kontekstu provođenja parlamentarne kontrole rada i drugih pitanja u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda u vezi s vojnim licima i kadetima u Oružanim snagama BiH i Ministarstvu odbrane BiH, svako profesionalno vojno lice ili kadet u Oružanim snagama BiH ima pravo neposredno kontaktirati s vojnim povjerenikom, te podnijeti pritužbu.

Osim postupanja po pritužbama, vojni povjerenik ovlašten je da postupa po službenoj dužnosti kada u provođenju svojih nadležnosti dobije informacije ili uoči okolnosti koje upućuju na kršenje ljudskih prava i sloboda profesionalnih vojnih lica i kadeta.

Također, vojni povjerenik je i u ovom izvještajnom periodu koristio institut "posredovanja", u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, te je kroz segment pružanja pravne pomoći profesionalnim vojnim licima uticao na otklanjanje uočenih kršenja njihovih prava.

Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH je tokom 2025. godine zaprimio 35 pritužbi i 25 zahtjeva za pružanje pravne pomoći, pri čemu je provedeno 46 postupaka i istraga o osnovanosti prijave profesionalnih vojnih lica, dok su ostali zahtjevi riješeni posredovanjem između podnosioca zahtjeva i odgovornih osoba u Ministarstvu odbrane BiH i Oružanim snagama BiH.

U ovom izvještajnom periodu pritužbe i zahtjevi za pravnu pomoć više su bili usmjereni na potrebu za sistemskim rješenjima pojedinih oblasti, te su obuhvatali određene grupacije profesionalnih vojnih lica (u daljnjem tekstu: PVL) ili ih je podnijelo više lica, ali su objedinjavani u jedinstven postupak.

Najznačajnije oblasti koje su bile predmet rada Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika BiH tokom izvještajnog perioda su:

1. prijem kandidata u vojnu službu u početnom činu podoficira i oficira,
2. naknade koje nemaju karakter plaće,
3. obavljanje poslova drugog formacijskog mjesta i privremeno zastupanje,
4. položaj i status žena u Oružanim snagama BiH,
5. druge specifična pitanja.

1. Prijem kandidata u vojnu službu u početnom činu podoficira i oficira

U ovom izvještajnom periodu smanjen je broj žalbi koje su se odnosile na provođenje konkursa Ministarstva odbrane BiH za prijem kandidata u početni čin podoficira i oficira. Aktivnosti koje su vođene tokom proteklih godina u pravcu povećanja nivoa transparentnosti svih faza testiranja tokom prijema rezultirale su jačanjem povjerenja u rad konkursnih komisija te u sam proces ocjenjivanja. Posebno je značajna činjenica da se testiranja fizičke spremne snimaju, te da postoji mogućnost naknadnog pregleda videosnimaka, provjera unesenih rezultata i utvrđivanje da li su podaci ispravno

evidentirani, što je u postupku dokazivanja osnovanosti navoda iz pritužbi bio snažan dokazni materijal.

Također, nakon višegodišnjih zahtjeva pripadnika Oružanih snaga BiH i inicijativa vojnog povjerenika, koje su isticane u svim izvještajima o radu, konačno je izmijenjen podzakonski propis kojim je regulirano da se licima koja su jednom primljena u profesionalnu vojnu službu Oružanih snaga BiH promjenom kategorije vojnik – **podoficir – oficir ne prekida ugovorni i radni odnos za vrijeme trajanja osnovne obuke**. Naime, novim Pravilnikom o prijemu u vojnu službu ("Službeni glasnik BiH", broj 47/25) u članu 71. stav (2) utvrđeno je da "kandidati koji su izabrani za prijem u početnom činu podoficira ili oficira neposredno nakon uspješnog završetka osnovne vojne obuke i prijema iz stava (1) ovog člana nastavljaju proces obuke i prijema u skladu s odredbama ovog člana i ovog pravilnika, **zadržavajući svoj status profesionalnog vojnog lica** u ličnom činu u stanju u toku službe na školovanju." Ovim je konačno riješeno da lica od trenutka prijema u profesionalnu vojnu službu zadržavaju status profesionalnog vojnog lica tokom karijere i tokom napredovanja u kategorijama podoficir i oficir, pa samim tim zadržavaju i sva prava iz radnog odnosa jer im se ugovor ne prekida.

2. Naknade koje nemaju karakter plaće

I dalje je aktuelno pitanje posebnih dodataka za profesionalan vojna lica (PVL) koja učestvuju u vježbama OSBiH. Naime, članom 62. stav (1) Zakona o službi u OSBiH definirano je da "profesionalnom vojnom licu pripada uvećanje osnovne plaće u iznosu od 20% s tim da ne ostvaruje pravo na naknadu za rad duži od zakonom određenog redovnog radnog vremena, za rad noću, za rad u dane državnih praznika, dežurstvo, kao i za obavezno prisustvo i pripravnost."

Uz potrebu utvrđivanja naknade za učešće na vojnim vježbama, potrebno je regulirati i naknadu za vršenje stražarske i čuvarske službe. Ovo su sistemska pitanja na koja vojni povjerenik ukazuje duži period i traži od Ministarstva odbrane BiH da na pravičan način nađe rješenje kako bi se ravnopravno rasporedio teret obavljanja službe za sva profesionalna vojna lica.

Naime, zbog gubitka određenih naknada koje nemaju karakter plaće tokom učešća na vježbama i tokom vršenja stražarske i čuvarske službe, evidentan je trend povećanja bolovanja među PVL-ima u periodu kada se trebaju izvršavati ove obaveze. Razlog ovakvoj pojavi izražen je u činjenici da PVL-i koja su na bolovanju ostvare veće naknade od lica koja izvršavaju navedene obaveze. Zbog toga je potrebno uspostaviti sistem plaća i naknada koji će biti stimulirajućeg karaktera i zasnovan na principu pravičnosti, s obzirom na posebne uslove u kojima se održavaju vojne vježbe, stražarska i čuvarska služba. Potrebu za rješavanjem ovog pitanja u skorije vrijeme najbolje potvrđuje broj lica koja se prijavljuju i lica koja dobrovoljno napuštaju profesionalnu vojnu službu, pri čemu zvanje profesionalnog vojnog lica više nije konkurentno na tržištu rada.

Ministarstvo odbrane BiH već dugo provodi aktivnosti na izmjeni Odluke Vijeća ministara BiH o posebnim dodacima na plaću za profesionalna vojna lica u MOBiH i OSBiH, te vojni povjerenik očekuje da će taj postupak uskoro biti okončan.

3. Obavljanje poslova drugog formacijskog mjesta i privremeno zastupanje

I u ovom izvještajnom periodu, kao i ranijim, vojni povjerenik konstatira poteškoće u vezi sa ostvarivanjem prava na naknadu za profesionalna vojna lica koja su, pored dužnosti svojih formacijskih mjesta, dodatno obavljala dužnosti drugih upražnjenih formacijskih mjesta duže

od 30 dana na osnovu usmenih naredbi nadređenih. Ostvarivanje prava na naknadu uslovljeno je pismenom naredbom ministra odbrane BiH u skladu sa Smjernicama MOBiH, te shodno tome PVL-i koji stvarno obavljaju poslove drugog formacijskog mjesta ne mogu ostvariti naknadu u skladu s članom 64. stav (2) Zakona o službi u OSBiH u kojem je navedeno da "prava iz stava (1) ovog člana imaju i profesionalna vojna lica koja obavljaju dužnost, odnosno zamjenjuju odsutno vojno lice, ako obavljanje dužnosti, odnosno zamjenjivanje traje više od 30 dana."

Iako, u odnosu na ranije periode, postoje pomaci u rješavanju ovog pitanja, ipak su problemi i dalje prisutni, imajući u vidu popunjenost jedinica, odnosno broj upražnjenih formacijskih mjesta čije poslove treba redovno obavljati.

Stavovi vojnog povjerenika u ranijim preporukama potvrđeni su presudama Suda BiH u kojima je, između ostalog, istaknuto:

- "presudom se tužena strana, Ministarstvo odbrane BiH, obavezuje da tužitelju isplati razliku plaće prema koeficijentu formacijskog mjesta čije je poslove stvarno obavljao, za sav period obavljanja poslova zajedno sa zateznim kamatama. Tužena strana obavezuje se da na isplaćene neto plaće po presudi izvrši obračun i uplatu obaveznih doprinosa i poreza u ime i za račun tužitelja, te da u nadležnu poresku upravu dostavi izmijenjene MIP obrasce za tužitelja. Tužena strana obavezuje se na naknadu troškova parničnog postupka;
- pozivanje tužene strane na primjenu Smjernica koje mogu služiti samo s ciljem razrade zakonske odredbe, ali ne mogu biti u suprotnosti s imperativnom zakonskom odredbom;
- neizdavanje naredbe ne umanjuje prava tužitelja koja proizlaze iz dužnosti koje je tužitelj obavljao u spornom periodu pored svojih redovnih poslova svog (podoficirskog) radnog mjesta. Naime, obavljanje faktičkog rada drugog (oficirskog) radnog mjesta tužitelju daje status vršioca dužnosti, jer je tužitelj preuzeo dužnost upražnjenog formacijskog mjesta;
- odredbom člana 3. stav (1) tačka a) Zakona o plaćama i naknadama zaposlenim u institucijama BiH propisano je da će se prilikom određivanja iznosa plaća i drugih naknada zaposlenih u institucijama BiH poštovati princip: ista plaća za isti ili sličan posao."

4. Položaj i status žena u Oružanim snagama BiH

Ministarstvo odbrane BiH ostvarilo je značajan pomak u pogledu ostvarivanja rodne ravnopravnosti u Oružanim snagama BiH. Evidentno je povećanje procenta prijema žena u profesionalnu vojnu službu, te uređenje prostora u kasarnama uz poštivanje rodne ravnopravnosti pripadnika i pripadnica OSBiH.

Međutim, i dalje je izražen problem nedovoljnog broj žena na pozicijama odlučivanja u OSBiH, te u hijerarhiji viših oficirskih činova. Također, i u procesu obuka koje su uslov za napredovanje u više činove, broj žena ne prati procenite od 15 do 20 % koliko ih se prima u profesionalnu vojnu službu u svakoj klasi. Ovu pojavu najbolje ilustrira činjenica da na nedavno završenim Komandno-štabnom kursu za oficire i Štabnom kursu za podoficire od ukupno 60 polaznika nijedna žena nije učestvovala na ovim bitnim obukama za daljnje napredovanje u OSBiH.

S druge strane, ohrabruje podatak da je na posljednoj Ceremoniji završetka osnovne oficirke obuke koju je uspješno okončalo 140 kandidata za početni oficirski čin², među promoviranim

² U okviru ovog broja je i prijem 13 kandidata s posebnim specijalnim zanimanjima za potrebe OSBiH.

kandidatima bilo oko 20 % žena, što predstavlja dobar osnov da će i u procesu obuka procenat žena rasti, a u skladu s tim i broj žena u višim podoficirskim i oficirskim činovima.

5. Druga specifična pitanja

Među drugim pitanjima izdvaja se pitanje privremenog upućivanja PVL-a. Postupak privremenog upućivanja profesionalnih vojnih lica u Oružanim snagama BiH provodi se u skladu sa Zakonom o službi u OSBiH, član 147. stav (1) „Profesionalno vojno lice, zbog potreba službe, može biti privremeno upućeno u štab, neku drugu komandu, jedinicu, ustanovu Oružanih snaga i Ministarstvo odbrane BiH u istom ili drugom mjestu službe.“ Stav (2) „Privremeno upućivanje iz stava (1) ovog člana može trajati najduže godinu dana u toku trajanja ovog ugovora.“

Međutim, postupajući po pritužbama koje se odnose na problem privremenog upućivanja, vojni povjerenik utvrdio je da se navedeni član 147. Zakona o službi u OSBiH ne poštuje. Naime, privremeno upućivanje veoma često traje duže od godinu dana, pa u nekim slučajevima i duže od 10 godina. Zbog toga, i zbog nepopunjenosti radnih mjesta, pojedini odsjeci i službe vrlo otežano obavljaju svoje redovne poslove i zadatke, a što za posljedicu ima potrebu angažiranja drugih PVL-a da obavljaju poslove upražnjenog formacijskog mjesta bez pripadajuće naknade.

Problem koji se evidentira u jedinicama OSBiH je nedovoljna zastupljenost pripadnika OSBiH iz hrvatskog naroda, što već postaje sistemski problem, a čija je direktna posljedica nepopunjavanje ključnih formacijskih mjesta što značajno usložnjava organizaciju i izvršenje redovnih zadataka jedinica OSBiH.

Također, izražen je nedostatak lica za obavljanje specifičnih specijalnosti i zanimanja, kao što su: doktori, medicinski tehničari, vozači posebnih kategorija, mehaničari za vojna vozila, te specijalnosti iz oblasti ABHO³.

U ovom izvještajnom periodu, zbog neusvajanja budžeta Bosne i Hercegovine za 2025. godinu dovedene su u pitanje brojne javne nabavke u Oružanim snagama BiH, među kojima se posebno izdvaja nabavka hljeba, koji je nabavljan po hitnim procedurama na mjesečnom nivou. Vojni povjerenik konstatira da se ponovo javljaju slučajevi u kojima se velika količina pojedinih prehrambenih artikala isporučuje s kratkim rokom trajanja, što remeti pripremu obroka i njihovu isporuku PVL-ima u skladu s Pravilnikom o ishrani.

Shodno ustaljenoj praksi za prikupljanje podataka prije početka grijne sezone, vojni povjerenik zatražio je od Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba OSBiH informaciju o preduzetim aktivnostima u pravcu osiguranja grijanja u kasarnama i jedinicama OSBiH.

Naime, Ured vojnog povjerenika BiH je, s ciljem provjere trenutnog stanja, zatražio informaciju o tome da li su otklonjeni svi uočeni nedostaci iz prethodne sezone kako bi se osigurao normalan početak nove grijne sezone na svim lokacijama OSBiH, te da li je nabavljena dovoljna količina energenata.

Ministarstvo odbrane BiH dostavilo je tražene informacije aktom broj: 11-03-26-71-135/25 od 14.11.2025, u kojem je, između ostalog, navedeno sljedeće:

- na većini lokacija na kojima rade i borave pripadnici OSBiH grijna sezona je počela i termoenergetska postrojenja funkcioniraju bez većih problema,

³ Atomsko-biološko-hemijska odbrana

- Kasarna "Kozara" Banja Luka – dio lokacije koji se snabdijeva toplotnom energijom s kotlovnice na plin se uredno zagrijava, dok ostali dijelovi koji se zagrijavaju preko parne kotlovnice na mazut trenutno nemaju redovnu isporuku toplotne energije, s obzirom na to da su još uvijek u toku sanacioni radovi na zastarjelom sistemu zagrijavanja,
- Kasarna "Vojvoda Radomir Putnik" Doboj – kompletna rekonstrukcija sistema grijanja izvršena je iz donacije Vlade SR Njemačke, nakon čega je kasarna priključena na gradsko grijanje,
- Kasarna "Adil Bešić" Bihać – izvršena je rekonstrukcija kotlovnice iz donacije Vlade SR Njemačke kojom je osigurano da kompletna lokacija bude snabdjevena toplotnom energijom,
- Kasarna "Bilećki borci" Bileća – cjelokupna sistem je zastario, te su potrebna veća ulaganja kako bi se doveo u funkcionalno stanje što je nerentabilno. U toku je izrada projektnog rješenja i pronalaženje novčanih sredstava za instaliranje nove plinske kotlovnice,
- Kasarna i aerodrom "Dubrave" Tuzla – sistem je funkcionalan ali je zastario i potrebna su veća ulaganja kako bi se doveo u potpuno ispravno stanje,
- Kasarna "Božan Šimović" Čapljina – identificirani su privremeni nedostaci nakon redovnog pregleda i servisiranja, te je shodno tome izdat nalog firmi za popravku toplotne pumpe,
- Kasarna "Vojvoda Stepa Stepanović" Bijeljina – izvršena je zamjena isparivača plina u kotlovnici broj 2, te je trenutno sistem grijanja u funkciji,
- Kasarna "Rajlovac" Sarajevo – izvršena je zamjena isparivača plina u kotlovnici broj 7. Ostale kotlovnice su servisirane i očišćene,
- Kasarna "Mato Lučić Maturica" Kiseljak – trenutni sistem zagrijavanja na ovoj lokaciji je u kvaru. Do rješavanja ovog problema prostorije se alternativno zagrijavaju električnom energijom,
- Kasarna i aerodrom "Mahovljani" Laktaši – sanacija kvara od prošle godine je izvršena i zagrijavanje se vrši punim kapacitetom postrojenja,
- raspoložive količine mazuta dovoljne su za grijnu sezonu 2025/2026,
- u skladu s ugovorima, izvršen je prijem LPG-a na lokacijama za prvi dio grijne sezone 2025, dok je postupak ugovaranja za isporuku LPG-a u 2026. godini u toku i odvija se u skladu s dinamikom Ministarstva odbrane BiH,
- u toku je isporuka uglja za loženje i peleta na lokacijama OSBiH,
- očekuje se ugovor za isporuku ogrjevnog drveta.

U odgovoru Zajedničkog štaba OSBiH, broj: 16-09-03-28-226-37/25 od 5. 11. 2025, istaknuto je sljedeće:

- na većini lokacija na kojima rade i borave pripadnici OSBiH grijna sezona je počela i termoenergetska postrojenja funkcioniraju bez većih problema,
- dat je pregled lokacija na kojima se izvršene sanacije i evidentirani problemi, kako je to navedeno i u aktu Ministarstva odbrane BiH,
- Zajednički štab je u skladu s odobrenim Planom nabavki Ministarstva odbrane BiH za 2025. i dodijeljenim novčanim sredstvima pravovremeno preduzeo aktivnosti iz svog domena i uputio specifikacije za nabavku svih vrsta energenata za grijnu sezonu 2025/2026.

Potrebna količina energenata je ili nabavljena ili je u postupku nabavke, te se ne očekuju veći problemi u vezi s održavanjem grijanja na lokacijama Oružanih snaga BiH.

Odjeljak B. Pružanje pravne pomoći

Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH je tokom izvještajnog perioda zaprimio 25 zahtjeva za pružanje pravne pomoći, u situacijama kada profesionalna vojna lica nisu željela podnijeti pritužbu, već su samo tražila tumačenje propisa, pravni savjet ili stručnu pomoć prilikom rješavanja određenih statusnih pitanja.

Naime, kroz institut posredovanja vojni povjerenik nastojao je da se eventualni problemi sagledaju i pokušaju riješiti na nivou matičnih jedinica. Također, kroz razgovor s profesionalnim vojnim licima vojni povjerenik je, kad god je bilo moguće, pružajući pravnu pomoć uticao na otklanjanje eventualnih nepravilnosti, a sve s ciljem zaštite prava, s jedne strane, te stvaranja povoljnijih uslova za rad u radnim sredinama, s druge strane.

U izvještajnom periodu najveći broj slučajeva pravne pomoći evidentiran je u sljedećim oblastima:

- ostvarivanje prava na novčanu naknadu,
- nepravilnosti kod postupka ocjenjivanja,
- mogućnosti produženja profesionalne vojne službe nakon sticanja uslova za penzionisanje,
- disciplinski postupak,
- ostvarivanje prava iz radnih odnosa,
- pravna pomoć prilikom prijema u Oružane snage BiH ili napredovanju u službi,
- premještaj/prekomanda profesionalnog vojnog lica,
- pitanja iz domena primjene Pravilnika o profesionalnom razvoju i upravljanju karijerom u MOBiH i OSBiH,
- tumačenje pravnih propisa.

Na sve zahtjeve za pravnom pomoći Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH odgovorio je blagovremeno i pružio potrebnu pravnu i stručnu pomoć. U tom procesu vojni povjerenik ostvario je kontakte sa svim nadležnim za rješavanje konkretnog problema, odnosno pružanje potrebne pomoći, te po potrebi skrenuo pažnju na eventualno učinjene propuste, pri čemu je data mogućnost za njihovo otklanjanje.

Odjeljak C. Najavljene i nenajavljene posjete jedinicama i komandama Oružanih snaga BiH

U skladu s članom 4. tačka f) Zakona o parlamentarnom vojnom povjereniku BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 51/09), vojni povjerenik ima ovlaštenje da u bilo kojem trenutku najavljeno ili nenajavljeno posjeti jedinice i komande Oružanih snaga BiH i organizacione jedinice Ministarstva odbrane BiH. Vojni povjerenik nastoji da u diskusiji i razgovoru s profesionalnim vojnim licima, kao i obilaskom lokacija i prostora u kojima borave ili ih koriste za potrebe službe, procijeni stanje ljudskih prava i sloboda i na osnovu toga utvrdi pravce svog djelovanja.

Cilj ovih posjeta je razgovor vojnog povjerenika s rukovodstvom posjećениh jedinica, posebno s aspekta zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda profesionalnih vojnih lica, kao i obilazak lokacije, a sve kako bi što bolje sagledao uslove života i rada u jedinicama na lokaciji.

Tokom 2025. godine vojni povjerenik realizirao je 21 najavljenu i nenajavljenu posjetu kasarnama i jedinicama Oružanih snaga BiH, a pregled nekih od posjeta, kao i teškoće s kojima se suočavaju PVL-i navodimo u nastavku.

1. Najavljene posjete jedinicama Operativne komande Oružanih snaga BiH – 5. pješadijska brigada

Vojni povjerenik boravio je 9. i 10.10.2025. u najavljenoj posjeti jedinicama Operativne komande OSBiH smještenim na lokacijama Kasarne "Dubrava" u Tuzli, te Kasarne "Vojvode Stepe Stepanovića" u Bijeljini.

Na lokaciji Kasarne "Dubrava" vojni povjerenik posjetio je 5. pješadijsku brigadu i Izviđačku četvu u sastavu ove brigade, te Oklopni bataljon i Četvu ABHO⁴ u sastavu Brigade taktičke podrške. U ovoj posjeti učestvovao je i predsjedavajući Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH PSBiH Jasmin Imamović.

Na lokaciji Kasarne "Vojvode Stepe Stepanovića" u Bijeljini vojni povjerenik posjetio je 3. pješadijski bataljon 5. pješadijske brigade.

Pregled stanja u 5. pješadijskoj brigadi Operativne komande OSBiH

Personalna popunjenost brigade je 84,8%, a posebno je značajno istaći zastupljenost žena u Brigadi, a to je njih 175, što je u procentu 14,18%. Ovaj podatak predstavlja značajan pomak u aktivnostima Ministarstva odbrane BiH u pogledu rodne ravnopravnosti u Oružanim snagama BiH, a vrijedna pažnje je i činjenica da je komandant 5. pješadijske brigade imenovao kontakt osobu za rodna pitanja u Brigadi. Međutim, i dalje je evidentan nedovoljan broj žena na pozicijama odlučivanja, te u hijerarhiji viših oficirskih činova.

U pogledu teškoća u brigadi i na lokaciji i dalje je aktuelan problem snabdijevanja pitkom vodom, što je već dugogodišnji problem na ovoj lokaciji. Međutim, u toku su radovi na rekonstrukciji vodovodnih cijevi i zamjena starih azbestnih cijevi, pri čemu je 1/3 instalacija vezanih za fabriku vode već rekonstruirana i zamijenjena.

Elektroinstalacije na lokaciji Kasarne "Dubrava" su u lošem stanju, problemi su s visokonaponskom mrežom zbog koje često dolazi do prekida u napajanju, te je potrebna djelimična rekonstrukcija. Problemi se prevazilaze na osnovu Ugovora s firmom

⁴ Atomsko-biološko-hemijska odbrana

PRIMELEKTRO, ali je neophodno aktivirati nove narudžbenice kako bi firma mogla nastaviti pružati usluge.

U pogledu smještajnih kapaciteta na lokaciji je potreban nastavak uređenja i rekonstrukcije objekata za smještaj profesionalnih vojnih lica, pri čemu je planiran završetak sanacije kuhinjsko-trpezarijskog bloka u okviru sanacije četiri objekta sredstvima donacije Savezne Republike Njemačke. Također, očekuje se kupovina namještaja sredstvima donacije u objektu straže i protupožarne ekipe.

I u ovoj grijnoj sezoni evidentni su problemi u nabavci čvrstog goriva. Naime, najveći izazovi su s nabavkom uglja jer se radi o posebnoj vrsti uglja. Međutim, usljed nedostatka dovoljnih količina uglja za grijanje koriste se električna grijna tijela, čije je korištenje ograničeno zbog loše elektroinstalacijske mreže na lokaciji.

Također, potrebno je izvršiti i klimatizaciju objekta komande Brigade, što je više puta isticano kao potreba na lokaciji, te se očekuje da će ovaj projekat biti uvršten u planove za buduća ulaganja.

Kontinuirani problem je nedostatak teretnih motornih vozila, jer postojeća su zastarjela i nemaju čak ni minimum operativnosti za normalan rad i redovno obavljanje poslova i radnih zadataka. U ovom pravcu preduzimaju se određene aktivnosti na nivou Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba OSBiH u pogledu izrade planova za višegodišnji projekat nabavke ove vrste vozila za potrebe OSBiH.

Među teškoćama i dalje je aktuelno pitanje nedostatka uniformi, jer nedostaje 400 kompleta nove uniforme. Postojeća uniforma je dotrajala i s vidljivim je oštećenjima, a poseban problem je nedostatak novih čizama. Nažalost, ovaj problem se iz godine u godinu ponavlja, a direktne posljedice trpe profesionalna vojna lica na terenu. Također, izražena je potreba za terenskim sredstvima, posebno šatorima za izviđačke jedinice, cisternama za vodu, agregatima, poljskim krevetima i stolicama.

U sklopu posjete 5. pješadijskoj brigadi upriličena je posjeta i obilazak Izviđačke čete. Na osnovu razgovora s komandrom, vojni povjerenik konstatirao je da se radi o izuzetno obučenoj četi, spremnoj za djelovanje u svim okolnostima, pri čemu je posebno istaknut njen doprinos u izvođenju vojne vježbe „Dinamični odgovor 25-5“, kao i vježbe i učešće s civilnim strukturama u akcijama spašavanja. Značajan podatak je da je u ukupnom brojnom stanju Čete zastupljenost žena 17%.

Osim navedenih poteškoća na lokaciji, za ovu četvrt posebno je istaknuta potreba za nabavku alpinističke opreme, nabavka čamaca, te obuka za rad na brzim vodama i obuka za djelovanje na skijama u zimskim uslovima.

Pored svih navedenih teškoća, pripadnici 5. pješadijske brigade i ostalih jedinica OSBiH su uspješno realizirali vojnu vježbu vanjskog ocjenjivanja „Dinamični odgovor 25-5“, što potvrđuje da su uložili izuzetan napor, zalaganje i volju kako bi Oružane snage BiH predstavili u najboljem svjetlu.

Također, unatoč svim teškoćama, brigada nastavlja aktivnosti s ciljem uspješne realizacije vojne vježbe vanjskog ocjenjivanja "Trenutni odgovor 25", obuku jedinica iz oblasti pomoći civilnim strukturama vlasti u slučaju prirodnih i drugih nesreća, te zajedničke vojne obuke s partnerskim nacijama i EUFOR-om.

Na lokaciji je uspješno organizirana vjerska služba i za sve konfesije osiguran je adekvatan molitveni prostor.

Pregled stanja u 3. bataljonu 5. pješadijske brigade

Treći bataljon 5. pješadijske brigade lociran je u kasarni "Vojvoda Stepa Stepanović", izvršava zadatke u odbrani BiH i njenih građana u dodijeljenom sektoru, po naređenju pruža pomoć civilnim vlastima prilikom prirodnih i drugih nesreća, te učestvuje u operacijama podrške miru. Popunjenost bataljona je 91,63%, od čega je 13,44% žena (tri oficira, pet podoficira i 17 vojnikinja).

Od teškoća s kojima se Bataljon susreće vojni povjerenik naglašava sljedeće:

- loše stanje lične i kolektivne opreme MTS⁵ (15 vojnih lica ima nekompletnu novu terensku uniformu i vojnici imaju samo jedan komplet uniforme),
- loši smještajni uslovi i infrastruktura (elektro, vodoinstalacija i u pojedinim objektima nije izvršena toplifikacija),
- otežana logistička podrška i snabdijevanje svim vrstama MC, a naročito klasom II, III, IV (čizme, šatori, šatorska krila, jedinstvena terenska uniforma (JTU) i sanitetski kompleti),
- sva teretna vozila su neoperativna,
- otežano održavanje i uređenje kruga (nedostatak trimera i kosačica).

Prilikom podrške civilnim strukturama na gašenju požara na Majevidici nije izvršena novčana stimulacija svih pripadnika koji su učestvovali u ovoj aktivnosti.

Pregled stanja u Oklopnom bataljonu i Četi ABHO Brigade taktičke podrške Operativne komande OSBiH

Trenutna popunjenost Bataljona je 81%, od čega je 6% žena.

Zbog nedovoljne popunjenosti Bataljona, poseban problem predstavlja angažiranje personala iz Bataljona na unutrašnjoj službi, stražarskoj službi, te protupožarnoj zaštiti na lokaciji, zbog čega se javljaju teškoće prilikom organiziranja redovnih poslova i zadataka koji su glavna misija ovog bataljona. Također, ovakav angažman personala Bataljona utiče na kvalitet, kontinuitet i dostupnost personala za realizaciju obuke koja se odnosi na stručno-specijalističku obuku podoficira i kandidata za prijem u početni čin oficira OSBiH roda oklopno-mehaniziranih jedinica (OMJ).

Osim nedostatka posebnih sistema vozila i naoružanja, problem se javlja i kod održavanja oklopnih sistema, pri čemu je glavni problem u održavanju na liniji II, III i IV. U logističkim jedinicama ne postoje stručna lica za otklanjanje kvarova na sistemu za upravljanje vatrom (SUV) i motornom odjeljenju motornih vozila.

I u ovom bataljonu izražen je nedostatak novih uniformi, a ona koju imaju je u vidno lošem stanju. Infrastrukturni uslovi, prostori u kojima borave i rade profesionalna vojna lica su u lošem stanju, pri čemu se posebno ističu mokri čvorovi, koji zahtijevaju hitnu sanaciju.

Problem koji se evidentira u jedinicama OSBiH, pa i u ovom bataljonu, nedovoljna je zastupljenost pripadnika OSBiH iz hrvatskog naroda, što već postaje sistemski problem, a direktna posljedica ovog problema je nepopunjavanje ključnih formacijskih mjesta što značajno usložnjava organizaciju i izvršenje redovnih zadataka jedinica OSBiH.

⁵ Materijalno-tehnička sredstva.

Četa ABHO pruža atomsku, biološku i hemijsku podršku jedinicama OSBiH radi zaštite snaga, dekontaminacije ljudi, opreme i područja terena.

Jedinica je popunjena 75,4% od ukupnog broja planiranih formacijskih mjesta, pri čemu je zastupljenost žena 23%, te ova jedinica spada među one s najvećom stopom zastupljenosti žena u ukupnom broju profesionalnih vojnih lica.

Operativnost motornih vozila je 60%, a teškoće su: nepopunjenost jedinice personalom i potrebnim materijalnim sredstvima kao što je lična zaštitna oprema i materija za dekontaminaciju. Također, nedostaje kontinuitet realizacije obuke i nezahvalan status roda ABHO, jer su mogućnosti za napredovanje u ovom rodu značajno smanjenje u odnosu na druge rodove u OSBiH.

I pored izraženih teškoća, jedinica je uspješno realizirala niz obuka i vježbi tokom 2025. godine. Donacijom Evropske unije ova četa dobila je dva moderna sistema za dekontaminaciju, na kojima su uspješno izveli pokaznu vježbu dekontaminacije osoblja, vozila i terena za posjetioce. Tokom pokazne vježbe pokazali su znanje, brzo i koordinirano djelovanje, te dokazali da su ozbiljan i značajan faktor u cijelom sistemu OSBiH.

Prilikom obilaska lokacije Kasarne "Dubrava" vojni povjerenik posjetio je i kuhinjsko-trpezarijski blok, te se u razgovoru s komandantom 5. logističkog bataljona i osobljem uvjerio da je sve u najboljem redu, da nema većih teškoća u snabdijevanju, kao i da je kapacitet kuhinje s restoranom 300 osoba – priprema hrane i 200 osoba podjela hrane u smjeni.

2. Najavljena posjeti 6. pješadijskoj brigadi Operativne komande Oružanih snaga BiH

Vojni povjerenik boravio je 21.10.2025. u najavljenoj posjeti 6. pješadijskoj brigadi Operativne komande Oružanih snaga BiH (u daljnjem tekstu: 6.pb) smještenoj na lokaciji Kasarne "Kozara" u Banjoj Luci.

Ova posjeta obuhvatila je posjetu 6. pb, te jedinicama u sastavu ove brigade, i to: Izviđačkoj četi i 1. pješadijskom bataljonu.

Pregled stanja u 6. pješadijskoj brigadi Operativne komande OSBiH

Personalna popunjenost Brigade je oko 79%, pri čemu zastupljenost žena iznosi 12,1% što je u skladu s općim trendom rasta broja žena u profesionalnoj vojnoj službi u okviru Oružanih snaga BiH.

Međutim, i u ovoj brigadi, kao i u drugim jedinicama Oružanih snaga BiH, evidentan je nedovoljan broj žena na pozicijama odlučivanja, te u hijerarhiji viših oficirskih činova. Tako u kategoriji oficira imamo 5,8% žena, u kategoriji podoficira 6,3% žena, dok ih je kategoriji vojnika 18,8 %.

Među izazovima s kojima se brigada suočava u toku izvršenja svoje misije, izdvajaju se sljedeći:

- višegodišnji problem na lokaciji Kasarne "Kozara" je sistem grijanja, pri čemu se postojeća termoenergetska postrojenja više ne mogu remontovati i nisu sigurna za upotrebu. S obzirom na broj objekata na lokaciji, te brojnost jedinica ovaj problem je nemoguće premostiti bez značajnih infrastrukturnih radova u pravcu uspostave novog sistema grijanja lokacije. Nažalost, privremeni načini grijanja, koji uključuju i

korištenje grijnih tijela na električnu energiju nisu ni približno dovoljni da bi se stvorio minimalan nivo grijanja potreban za normalan rad profesionalnih vojnih lica. S dolaskom hladnijeg vremena, ovaj problem će biti sve izraženiji na samoj lokaciji;

- nedostatak personala u svim kategorijama, posebno na rukovodnim pozicijama, kao što su: vođe timova, komandiri odjeljenja, vodova i četa. U ovoj kategoriji je i nedostatak specifičnih specijalnosti i zanimanja, kao što su: ljekari, medicinski tehničari, vozači posebnih kategorija, te specijalnosti iz oblasti ABHO;
- angažiranje velikog broja pripadnika 6.pb na službi obezbjeđenja perspektivnih i neperspektivnih lokacija, te lokacija koje su u nadležnosti drugog lanca komandovanja u značajnoj mjeri otežavaju svakodnevno izvršavanje obaveza, te posebno izvođenja potrebnih obuka. Trenutno se provodi tranzicija personala, pri čemu se brigada popunjava novim profesionalnim vojnim licima koje je potrebno obučiti i osposobiti za preuzimanje obaveza u punom kapacitetu, a angažiranje velikog broja pripadnika 6.pb na poslovima obezbjeđenja ovaj proces usporava;
- kao i u drugim brigadama, i ovdje je prisutan problem nedostatka resursa, nekompletnost individualne opreme, zastarjelost postojeće opreme, nedostatak odgovarajuće opreme za kišne i zimske uslove rada, te opreme za rad u terenskim uslovima,
- potrebno je planirati nabavku sanitetskih motornih vozila, medicinske opreme i lijekova, te sredstava za pomoć civilnim organima u slučaju elementarnih nepogoda kao što su: čamci, pojasevi za spašavanje, cisterne i sl,
- izražena je potreba za nabavkom motornih vozila, posebno teretnih motornih vozila jer su postojeća dotrajala, radnih mašina i sredstava veze.

Prema informacija načelnika Zajedničkog štaba OSBiH, preduzete su mjere za nabavku uniformi, te se realizacija očekuje u narednom periodu. Također, intenzivirane su aktivnosti na rješavanju pitanja grijanja na lokaciji jer su to višegodišnji problemi koji zahtijevaju značajna finansijska sredstva kao i duži vremenski period. Isti slučaj je i sa zanašljanjem motornih vozila svih kategorija. Definiiran je program modernizacije Oružanih snaga BiH u smislu života i rada na lokacijama, te zanašljanja i modernizacije opreme. Posebno je naglašena potreba da se jasno definiiraju prioriteta za poboljšanje uslova rada i opreme profesionalnih vojnih lica, te da se aktivnosti preduzimaju u skladu s tim prioritetima, kako bi se očuvale operativne sposobnosti i unaprijedio standard profesionalnih vojnih lica.

Tokom brifinga naglašena je i potreba revidiranja uslova za sticanje prava na naknadu za odvojeni život, te da se pravo na naknadu ne veže za uslov "premještaja i postavljenja", već da teče od prvog postavljenja ako je pripadnik OSBiH odvojen od porodice. Istaknuta je i potreba ukidanja diskriminirajuće odredbe o koeficijentima na plaću između pripadnika OSBiH te pripadnika policijskih struktura na nivou Bosne i Hercegovine.

U okviru posjeta i obilaska 6.pb realizirana je i posjeta Izviđačkoj četi, te 1. bataljonu ove brigade.

U Izviđačkoj četi evidentan je problem nedovoljne popunjenosti, te adekvatne specijalističke opreme za izvođenje vježbi i povjerenih zadataka. Međutim, postojeće osoblje u ovoj četi je izuzetno obučeno i osposobljeno za različite vrste djelovanja, pri čemu su pojedini pripadnici osposobljeni za instruktore na brzim vodama zahvaljujući saradnji s lokalnim rafting-klubom. Prostori za život i rad ne zadovoljavaju standarde, uključujući i probleme s grijanjem.

Tokom posjete 1. bataljonu 6.pb konstatirano je da je popunjenost bataljona oko 93%, od čega je 15,5% žena. U kategoriji oficira je 6,2% žena, u kategoriji podoficira 5,9%, dok je u kategoriji vojnika 19,8% žena.

Iako spada u najbrojniji bataljon, izvršavanje zadataka je otežano jer je bataljon opterećen na osiguranju lokacija, pri čemu svaki dan za tu obavezu treba angažirati značajan broj pripadnika.

Među teškoćama, osim problema s grijanjem koji je i ovdje prisutan, jeste i potreba nabavke čamaca za obuku na brzim i mirnim vodama, neoperativnost teretnih motornih vozila, te nedostatak uniformi i odgovarajuće opreme. I pripadnici ovog bataljona istakli su potrebu uvođenja terenskog dodatka, koji bi bio značajan motivirajući faktor za profesionalna vojna lica prilikom izvođenja obuka i vojnih vježbi.

3. Najavljena posjeta 4. pješadijskoj brigadi Operativne komande Oružanih snaga BiH

Vojni povjerenik boravio je 18.11.2025. u najavljenoj posjeti 4. pješadijskoj brigadi Operativne komande Oružanih snaga BiH (u daljnjem tekstu: 4. pbr), smještenoj na lokaciji kasarne "Božan Šimović" u Čapljini.

Ova posjeta obuhvatila je posjetu 4. pbr i Artiljerijskom bataljonu, koji je u sastavu ove brigade.

Pregled stanja u 4. pješadijskoj brigadi Operativne komande OSBiH

Personalna popunjenost Brigade je oko 74%, pri čemu zastupljenost žena iznosi 13% što je u skladu s općim trendom rasta broja žena u profesionalnoj vojnoj službi u okviru Oružanih snaga BiH.

Za razliku od drugih jedinica Oružanih snaga BiH, u ovoj brigadi evidentan je značajno veći broj žena u kategoriji oficirskih i podoficirskih činova. Tako u kategoriji oficira imamo 15,8% žena, u kategoriji podoficira 9,8% žena, dok ih je kategoriji vojnika 18,2%.

Međutim, i u ovoj jedinici nedovoljan je broj žena na pozicijama odlučivanja.

Među izazovima s kojima se brigada suočava u toku izvršenja svoje misije, izdvajaju se sljedeći:

- zbog nedostatka personala postavljeni zadaci otežano se realiziraju uz maksimalan napor svih pripadnika 4. pbr,
- evidentan je veliki broj zahtjeva za prekid službe na mjesečnom nivou po raznim osnovama: penzionisanje, starosna dob vojnika, lični zahtjevi;
- angažiranje velikog broja pripadnika 4. pbr na službi obezbjeđenja perspektivnih i neperspektivnih lokacija, te lokacija koje su u nadležnosti drugog lanca komandovanja u značajnoj mjeri otežavaju svakodnevno izvršavanje obaveza, te posebno izvođenja potrebnih obuka. Trenutno se provodi tranzicija personala, pri čemu se brigada popunjava novim profesionalnim vojnim licima koje je potrebno obučiti i osposobiti za preuzimanje obaveza u punom kapacitetu, a angažiranje velikog broja pripadnika 4. pbr na poslovima obezbjeđenja ovaj proces usporava;
- kao i u drugim brigadama, i ovdje je prisutan problem nedostatka resursa, nekompletnost individualne opreme, zastarjelost postojeće opreme, te nedostatak opreme za rad u terenskim uslovima;
- plan potreba i dalje ne funkcioniše u punom kapacitetu, pri čemu krajnji korisnik ne dobiva ono što mu je neophodno za normalno funkcioniranje;
- nemogućnost adekvatnog zastupanja dugotrajno upražnjenih dužnosti (član 64. Zakona o službi u OSBiH),
- dugotrajno čekanje na obuke i školovanje,
- privremna postavljenja postaju dugotrajna i narušavaju sistem karijernog razvoja.

Prisutni su se usaglasili da su nedovoljna primanja pripadnika Oružanih snaga BiH. Činjenica je da profesionalna vojna lica koja su na terenu i učestvuju u pripremi i realizaciji vojnih vježbi trpe štetu u pogledu naknada koje nemaju karakter plaće.

Vojni povjerenik smatra opravdanim i podržava zahtjeve da se uvedu dodaci na plaću pripadnika OSBiH, i to:

1. terenski dodatak za vrijeme vojnih vježbi⁶,
2. dodatak za obavljanje stražarske, čuvarske i službe dežurstva,
3. dodatak za angažiranje u slučaju elementarnih nepogoda.

U okviru posjete 4. pbr realizirana je i posjeta Artiljeriskom bataljonu ove brigade, na lokaciji kasarne "Miralem Jugo" u Mostaru.

U Artiljeriskom bataljonu evidentan je problem nedovoljne popunjenosti, te adekvatne specijalističke opreme za izvođenje vježbi i povjerenih zadataka. Međutim, postojeće osoblje u ovom bataljonu je izuzetno obučeno i osposobljeno za različite vrste djelovanja.

Popunjenost bataljona je oko 93%, od čega je 15,5% žena. U kategoriji oficira je 6,2% žena, u kategoriji podoficira 5,9%, dok je u kategoriji vojnika 19,8% žena.

Izvršavanje zadataka je otežano jer je bataljon opterećen na obezbjeđenju lokacija, pri čemu svaki dan za tu obavezu treba angažirati značajan broj pripadnika.

Među teškoćama jeste i neoperativnost teretnih motornih vozila, potreba za saniranjem krova na KTB-4, potreba za nabavkom municije, potreba za tehničkim pregledom raketa zbog sigurnosti rukovanja njome, potreba za renoviranjem paviljona br. IV, te nedostatak uniformi i odgovarajuće opreme.

Na lokaciji dio objekata je pokriven pločama koje u svom sastavu imaju azbest, a njihovoj zamjeni još nije pristupljeno. Prostor kasarne posebno je ugrožen zbog mogućnosti požara, jer se u neposrednoj blizini kasarne nalaze dva velika otpada, na kojima su česti požari što predstavlja direktnu prijetnju za lokaciju.

Izražena je i potreba uspostave grijanja na plin, što bi značajno smanjilo troškove Ministarstva odbrane BiH, jer se za grijanje lokacije trenutno koriste električna grijna tijela.

Među teškoćama ističe se i potreba uklanjanja montažnih objekata u krugu kasarne koji su u ruševnom stanju i ugrožavaju sigurnost profesionalnih vojnih lica na lokaciji.

Također su i pripadnici ovog bataljona istakli potrebu uvođenja terenskog dodatka, koji bi bio značajan motivirajući faktor za profesionalna vojna lica prilikom izvođenja obuka i vojnih vježbi.

Vojni povjerenik, osim problema sa snabdijevanjem prehrambenim namirnicama po postupku hitnih javnih nabavki, konstatira da se Pravilnik o ishrani u jedinicama OSBiH nedosljedno primjenjuje, te se često, zbog neadekvatnog lanca snabdijevanja, pribjegava zamjenskom obroku – konzervama. Ponovo se ističe problem da nema kontinuiranog snabdijevanja prehrambenim namirnicama u skladu s planom potreba i Pravilnikom o ishrani, već se dešava da se npr. u jednom kvartalu isporuči velika količina mlijeka ili mesnih prerađevina s kratkim rokom trajanja, dok isporuke ovih namirnica nema u drugim kvartalima.

⁶ Vojnik na vježbi na Manjači koji spava pod šatorom i jede suhu hranu na kraju mjeseca dobije istu plaću kao vojnik koji ode na bolovanje za isti vremenski period.

4. Najavljena posjeta Brigadi zračnih snaga i protuzračne odbrane Oružanih snaga BiH

Vojni povjerenik boravio je 12. 1. 2025. u najavljenoj posjeti Brigadi zračnih snaga i protuzračne odbrane Oružanih snaga BiH (Brigada ZS i PVO-a).

Tom prilikom komandant Brigade ZS i PVO-a prezentirao je aktivnosti brigade, probleme koji se odnose na infrastrukturu i održavanje helikoptera, te planove brigade i težišne aktivnosti za 2026. godinu i naredni period.

Tokom obilaska prostorija Zrakoplovnog operativnog centra (ZOC) prezentirano je trenutno stanje i oprema, kao i predstojeće aktivnosti kako bi se ovaj jako bitan segment kontrole zračnog prostora Bosne i Hercegovine stavio u punu funkciju. Većina opreme, koja je nabavljena donacijom Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, instalirana je i stavljena u funkciju i koristi se u punom kapacitetu. Radove na ZOC-u izvodi stručni personal brigade a s ciljem dovođenja ZOC-a na nivo standarda za realizaciju projekta razmjene podataka - slike u zračnom prostoru za koji je već potpisan memorandum o razumijevanju između NATO-a, Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, te je u toku priprema tehničkog sporazuma.

Planirane predstojeće aktivnosti odnose se na uvezivanje potčinjenih jedinica Brigade ZS i PVO-a (1.HS, 2.HS i BatPVO) u jedinstven sistem digitalne razmjene podataka u stvarnom vremenu te nabavku 3D osmatračkih radara i njihovo instaliranje na radarske položaje, primarno Jahorina i Kozara. Osim toga, u toku ove godine očekuje se početak realizacije NATO DCB projekta "Uspostavljanje vojnog sistema veza zemlja/zrak" nad cjelokupnom teritorijom Bosne i Hercegovine. Realizacijom navedenih projekata ovaj centar bi zaživio u punom kapacitetu.

5. Najavljena posjeta Komandi za podršku Oružanih snaga BiH

Vojni povjerenik boravio je 22.10.2025. u najavljenoj posjeti Komandi za podršku Oružanih snaga BiH (u daljnjem tekstu: KPOSBiH), smještenoj na lokaciji Kasarne "Kozara" u Banjoj Luci.

Personalna popunjenost KPOSBiH je oko 77%, pri čemu je u ovoj komandi najveća stopa zastupljenosti civilnih lica na službi u Oružanim snagama BiH, i to 21,6%.

Zastupljenost žena u KPOSBiH iznosi 13,1%, od čega je njih 4,3% na pozicijama za civilna lica, te je stopa zastupljenosti žena u vojnim zvanjima zapravo 8,8%.

I u ovoj komandi, kao i u drugim jedinicama Oružanih snaga BiH, evidentan je nedovoljan broj žena na pozicijama odlučivanja, s tim da je u ovoj komandi skoro izjednačen broj žena na oficirskim, podoficirskim i vojničkim pozicijama. Tako u kategoriji oficira imamo 2,8% žena, u kategoriji podoficira 2,8% žena, dok ih je u kategoriji vojnika 3%.

Komandant i zamjenici komandanta KPOSBiH u proteklom periodu obišli su sve lokacije koje su u nadležnosti ove komande, te je utvrđeno da profesionalna vojna lica žive i rade u lošim uslovima, pri čemu je stanje na lokacijama neujednačeno. U skladu s utvrđenim stanjem, pristupilo se aktivnostima na sanaciji i infrastrukturnim radovima prema utvrđenim prioritetima, na osnovu raspoloživih sredstava. Impresivan podatak je da je Komanda

raspoloživim sredstvima uspjela izvršiti sanaciju 12 mokrih čvorova, 25 ureda, te je i okrečeno 1800 m² prostora koji koriste profesionalna vojna lica.

Osim navedenog, Komanda je realizirala 16 obuka koje su pohađala 1954 profesionalna vojna lica, te dala svu raspoloživu logističku i organizacionu podršku u pravcu realizacije pet vojnih vježbi u kojima je učestvovalo 1666 profesionalnih vojnih lica.

Među izazovima koji su evidentni i u ovoj komandi, izražen je nedostatak personala u svim kategorijama, a mora se istaći da su dominantno nepopunjena formacijska mjesta koja prema raspodjeli pripadaju profesionalnim vojnim licima iz hrvatskog naroda.

Angažiranje velikog broja pripadnika KPOSBiH na službi obezbjeđenja perspektivnih i neperspektivnih lokacija, te lokacija koje su u nadležnosti drugog lanca komandovanja u značajnoj mjeri otežavaju svakodnevno izvršavanje obaveza.

Također, nedostatak potrebnih količina svih materijalnih sredstava glavni je faktor koji otežava potpuno obavljanje misije ove komande, a što je pitanje koje se treba rješavati na nivou Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba OSBiH.

Problem grijanja na lokaciji kasarne "Kozara" je već sistemski, te posljedice toga snosi i ova komanda i njoj podređene jedinice.

Prema podacima inspektora KPOSBiH, tokom 2025. godine utvrđena je osnovanost u samo četiri slučaja, od 30 prijava, s tim da inspektori nastoje da kroz savjetovanje pruže potrebnu pomoć u zoni svoje odgovornosti. Pohvalan je broj obuka koje su inspektori organizirali, pri čemu se posebno ističe obuka o primjeni novog kodeksa ponašanja na društvenim mrežama i online platformama koji je donesen na osnovu preporuke vojnog povjerenika.

Među statusnim pitanjima koja se ističu i u ovoj komandi jesu povećanje primanja za profesionalna vojna lica, uvođenje terenskog dodatka, a naglašena je i potreba revidiranja uslova za sticanje prava na naknadu za odvojeni život, te da se pravo na naknadu ne veže za uslov "premještaja i postavljenja", već da teče od prvog postavljenja ako je pripadnik OSBiH odvojen od porodice.

I dalje je aktuelno pitanje dosljedne primjene člana 64. stav (2) Zakona o službi u Oružanim snagama BiH u pogledu naknade za obavljanje dodatnih poslova drugog formacijskog mjesta, pri čemu je Ministarstvo odbrane BiH podzakonskim aktom derogiralo normu i njenu primjenu onako kako je zakonom propisana. Najveću posljedicu u ovom kontekstu trpe podoficiri koji su prinuđeni obavljati dodatne poslove upražnjenih oficirskih formacijskih mjesta, za što ne mogu ostvariti zakonom propisanu naknadu.

Tokom posjete KPOSBiH održan je sastanak i s komandantom Komande za upravljanje personalom (u daljnjem tekstu: KUP), te drugim licima iz štaba KUP-a.

Prema podacima iz brifinga, personalna popunjenost KUP-a iznosi 91% od čega je 27,3 civilnih lica. Zatupljenost žena u profesionalnoj vojnoj službi iznosi 11,4 %, od čega je njih 1,6% u kategoriji oficira, te 1,6 u kategoriji podoficira.

Među izazovima koji opterećuju rad KUP-a, između ostalog, jesu potrebe popunjavanja ključnih formacijskih mjesta kao što su S-1 i S-3 u štabu KUP-a, te saradnik za mentalno zdravlje i psihosocijalnu asistenciju. Potrebne su nove prostorije za smještaj KUP-a i svih baza podataka, pri čemu je projekat urađen ali se i dalje čeka njegova realizacija. Za sada KUP

koristi prostore koji pripadaju KPOSBiH i koji nemaju grijanje, što je u skladu s opštim stanjem na lokaciji kasarne "Kozara".

I ovdje je izražena potreba za zamjenom neoperativnih motornih vozila – automobila, te nabavka kombi vozila za potrebe KUP-a.

U skladu s početkom procesa digitalizacije, potrebno je pristupiti izmjeni formacije.

Sve posebne informacije o najavljenim posjetama vojnog povjerenika dostavljene su Zajedničkom štabu OSBiH, posjećenim komandama i jedinicama, te Ministarstvu odbrane BiH.

Ministarstvo odbrane BiH je, aktom broj: 06-03-12-2255-12/25 od 15.12.2025, dostavilo informacije o preduzetim aktivnostima i mjerama na poboljšanju stanja, u kojem je navedeno:

- **Popuna komandi i jedinica u OSBiH** – MOBiH kontinuirano provodi aktivnosti s ciljem kvantitativne i kvalitativne popune i osiguranja same operativnosti OSBiH i ovaj proces je stalnog karaktera. Prioritet prilikom personalne popune komandi i jedinica OSBiH su komandirska i rukovodna formacijska mjesta, te specifične dužnosti, ukoliko u trenutku potrebe za popunom ima personala koji ispunjava uslove za popunjavanje ovih formacijskih mjesta;
- **Dodaci na plaću za pripadnike OSBiH – u 2022. godini pokrenuta je procedura i izrađen Prijedlog odluke Vijeća ministara BiH o ostvarivanju prava pripadnika OSBiH po pitanju dodataka na plaću**, gdje se, pored postojećih dodataka, predlaže uvođenje i novih dodataka, i to:
 - dodatak za pripadnike deklarirane jedinice OSBiH,
 - dodatak za rad u tereskim uslovima duže od 24 sata,
 - dodatak za stražarsku službu i
 - dodatak za specifična zanimanja.

Da bi ova odluka mogla ići u proceduru odobravanja u Vijeću ministara BiH, potrebno je izmijeniti član 15. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH na način da se, pored postojećih, uvrste i navedeni dodaci. Navedeni prijedlog izmjene Zakona o plaćama bio je upućen u proceduru, ali do sada postupak nije realiziran;

Naknada za odvojeni život – ostvarivanje prava na ovu naknadu definirano je odlukom Vijeća ministara BiH;

- **Zastupanje dužnosti** – ostvarivanje prava na naknadu za obavljanje poslova upražnjenog formacijskog mjesta vrši se na osnovu Instrukcije MOBiH o načinu i postupku ostvarivanja prava PVL-a na plaću i druga primanja po osnovu člana 64. stav (2) Zakona o službi u OSBiH, broj: 10-34-3-17-163/23 od 26.6.2023. Tokom 2025. urađeno je 468 naredbi ministra odbrane BiH o određivanju za zastupanje dužnosti;
- **Pravilnik o prijemu u profesionalnu vojnu službu** ukinuo je odrednicu da se raskida Ugovor i prestaje profesionalna vojna služba pripadnicima OSBiH prilikom upućivanja PVL-a na osnovnu podoficirsku, odnosno oficirsku obuku;
- Ministarstvo odbrane BiH kontinuirano radi na pronalaženju rješenja s ciljem poboljšanja stanja upravljanja personalom i pounjenosti komandi i jedinica OSBiH;
- S ciljem osiguranja logističke podrške u skladu s odobrenim Planom nabavki za 2025. provedene su sve potrebne pripreme za provođenje procedura za javne nabavke;
- Zbog neusvajanja budžeta za 2025. kapitalne investicije nisu mogle biti provedene, pri čemu su rađene samo investicije koje su bile podržane doniranim sredstvima SR Njemačke;
- Sklopljen je sporazum s UNDP-ijem za nabavku 2.800 kompleta nove terenske uniforme i 2.400 pari čizama, čija isporuka se očekuje u drugom kvartalu 2026;

- Nabavka namještaja za stražare je okončana i trenutno je u fazi potpisivanja ugovora sa izabranim dobavljačem;
- Nabavka logorske opreme, šatora, agregata, cisterni za vodu, poljskih stolova i stolica izvršena je kroz program "Evropski instrument za mir";
- U toku je proces nabavke alpinističke opreme za OSBiH;
- U proceduri je izbor ponude za usluge popravke i održavanje teretnih i specijalnih motornih vozila;
- U fazi odobravanja je višegodišnji projekat nabavke teretnih motornih vozila do 5 tona i kombi motornih vozila;
- Realizirana je nabavka potrošnog materijala za održavanje oklopnih sistema;
- Sklopljeni su ugovori za ABHO sredstva.

Na osnovu uvida prilikom realiziranih posjeta i prikupljenih informacija, vojni povjerenik konstatira da su ukupne aktivnosti posjećenih komandi i jedinica izuzetno kvalitetne i zaslužuju najviše ocjene. Za svaku pohvalu su preduzete aktivnosti i uspješna realizacija vojnih vježbi tokom 2025, te aktivnosti u pogledu očuvanja standarda profesionalizma i operativnosti jedinica.

Teškoće s kojima se susreću komandanti i drugi PVL-i na ovim lokacijama systemske su prirode i kao takve nisu rješive na nivou komandi i brigada. Odgovornost i profesionalan odnos prema poslovima i zadacima, kao i međusobna saradnja komandanta i pretpostavljenih su na najvišem su nivou.

Vojni povjerenik smatra da je ovim jedinicama neophodno osigurati sva potrebna sredstva i opremu za rad, te naći načina da se pojednostave procedure nabavljanja potrebnih materijalnih i tehničkih sredstava, s ciljem kvalitetnijeg i neometanog obavljanja poslova i zadataka. Poseban akcenat vojni povjerenik stavlja na potrebu adekvatnog vrednovanja rada profesionalnih vojnih lica, te je potrebno u tom pravcu uložiti dodatne napore kako bi profesionalna vojna lica ostvarila pravo na terenski dodatak i primanja koja će biti motivirajuća za obavljanje profesionalne vojne službe.

Naime, poseban segment rasprave na svim posjećenim lokacijama bila su nedovoljna primanja pripadnika Oružanih snaga BiH, te činjenica da profesionalna vojna lica koja su na terenu i učestvuju u pripremi i realizaciji vojnih vježbi trpe štetu u pogledu naknada koje nemaju karakter plaće. Više puta je istaknuta potreba da se uvede terenski dodatak za profesionalna vojna lica koja učestvuju u vježbama, a što je i vojni povjerenik isticao kroz svoje izvještaje u radu. Očekuju se daljnje aktivnosti Ministarstva odbrane BiH u ovom pravcu kako bi Vijeće ministara BiH donijelo potrebnu odluku. Zajednički stav je da plaća i dodaci na plaću pripadnika OSBiH trebaju biti stimulativnog karaktera, što do sada nije bio slučaj, a što najbolje potvrđuje broj lica koja napuštaju profesionalnu vojnu službu.

Prema stavu prisutnih, zbog neusvajanja budžeta Bosne i Hercegovine za 2025. godinu dovedene su u pitanje brojne javne nabavke u Oružanim snagama BiH, što je značajno otežalo snabdijevanje Oružanih snaga BiH prehrambenim proizvodima i drugim materijalno-tehničkim sredstvima.

Na kraju, treba istaći da je već jasna potreba da se poveća dobna granica za kategoriju vojnika, što je posebno izraženo u specifičnim zanimanjima kao što su: kuhari, mehaničari, majstori, informatičari, rukovatelji. Naime, kada profesionalna vojna lica ovladaju svim vještinama u ovim zanimanjima i steknu značajno iskustvo da mogu u punom kapacitetu pružati usluge Oružanim snagama BiH, po sili zakona se otpuštaju iz službe. Na ovaj način značajno se usporava obavljanje redovnih zadataka u službi jer je za obuku novih vojnika u specifičnim zanimanjima potrebno mnogo vremena.

POGLAVLJE II.

OSTALE AKTIVNOSTI KOJE JE VOJNI POVJERENIK REALIZIRAO U 2025. GODINI

S ciljem potpunog informiranja o aktivnostima Ureda tokom 2025. godine, navodimo podatke o sastancima vojnog povjerenika, posjetama kasarnama i jedinicama Oružanih snaga BiH, te ostale aktivnosti koje su preduzimane radi obavljanja parlamentarne kontrole rada, s jedne strane, a ujedno i izvršavanja zakonskih ovlaštenja, s druge strane.

Dakle, osim rada po pritužbama, što je primarni zadatak vojnog povjerenika, tokom 2025. godine realiziran je niz drugih aktivnosti u kojima je vojni povjerenik učestvovao ili prisustvovao, a čiji pregled dajemo hronološki u nastavku.

Januar 2025.

- 13. 1. 2025 - vojni povjerenik prisustvovao božićnom prijemu;
- 16. 1. 2025 - posjeta Centru za osnovnu obuku Oružanih snaga BiH;
- 21. 1. 2025 - primopredaja dužnosti komandanta EUFOR-a u Bosni i Hercegovini;
- 23. 1. 2025 - obilježavanje Kineske nove godine;
- 29. 1. 2025 - sastanak s pomoćnikom vojnog atašea Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini;
- 31. 1. 2025 - ceremonija dodjele činova brigadnih generala u OSBiH;

Februar 2025.

- 18. 2. 2025 - radna posjeta članova Parlamentarne komisije za Saveznu vojsku Republike Austrije;
- 20. 2. 2025 - obilježavanje Dana Armije Ruske Federacije;
- 21. 2. 2025 - radna posjeta Generalnom inspektoratu Ministarstva odbrane BiH;
- 27. 2. 2025 - sastanak s dr. Megan Bastick iz Ženevskog centra za upravljanje sektorom sigurnosti (DCAF);

Mart 2025.

- 6. 3. 2025 - posjeta Centru za osnovnu obuku Oružanih snaga BiH
- 6. 3. 2025 - Godišnja konferencija o obuci Oružanih snaga BiH za 2024. godinu;
- 7. 3. 2025 - Konferencija povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena u Bosni i Hercegovini;
- 11. 3. 2025 - prisustvo tradicionalnom iftaru;
- 19. 3. 2025 - 17. godišnja analiza iz oblasti upravljanja personalom;
- 25. 3. 2025 - tematska sjednica Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH;
- 28.3.2025 - primopredaja dužnosti zamjenika komandanta EUFOR-a u Bosni i Hercegovini;

April 2025.

- 10. 4. 2025 - 18. godišnja konferencija Generalnog inspektorata MOBiH;
- 23. 4. 2025 - Godišnja analiza deminiranja za 2024. godinu;
- 25. 4. 2025 - svečana ceremonija završetka osnovne oficirske i podoficirske obuke pripadnika Oružanih snaga BiH;

Maj 2025.

- 12. 5. 2025 - obilježavanje 20. godišnjice 3. pješadijskog (Republika Srpska) puka i Dana vojske Republike Srpske;
- 30. 5. 2025 - promocija 16. klase podoficira OSBiH;

Juni 2025.

- 12. 6. 2025 - obilježavanje državnog praznika – Dana Rusije;
- 18. 6. 2025 - obuka inspektora MOBiH;
- 28.6.2025 - svečanost obilježavanja krsne slave 3. pješadijskog puka (Republika Srpska);

Juli 2025.

- 10.7.2025 - posjeta 4. pješadijskoj brigadi OSBiH;

August 2025.

- 25. 8. 2025 - promocija kursa o ljudskoj sigurnosti;
- 29. 8. 2025 - svečana ceremonija završetka osnovne vojničke obuke 33. klase;

Septembar 2025.

- 17. 9. 2025 - obilježavanje 76. godišnjice uspostavljanja Narodne Republike Kine;
- 26. 9. 2025 - ceremonija dodjele diploma i činova diplomantima Terezijanske vojne akademije u Beču (promocija oficira OSBiH);

Oktobar 2025.

- 9. i 10.10.2025 - posjeta komandama i jedinicama OSBiH, kasarna „Dubrave“ Tuzla i kasarna „Vojvoda Stepa Stepanović“ Bijeljina;
- 21. i 22. 10. 2025 - posjeta jedinicama OSBiH na lokalitetu kasarne „Kozara“ Banja Luka;

Novembar 2025.

- 7.11.2025 - posjeta pomoćnika vojnog atašea SAD-a;
- 10. -12.11.2025 - radni sastanci u Republici Hrvatskoj sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost BiH;
- 18. i 19.11.2025 - posjeta 4. pješadijskoj brigadi kasarna „Božan Šimović“ Čapljina i kasarna „Miralem Jugo“ Mostar;

Decembar 2025.

- 1. 12. 2025 - obilježavanje 20. godišnjice OSBiH;
- 2. 12. 2025 - sastanak s vojnim atašekom SR Njemačke;
- 8.12.2025 - sastanak sa zamjenikom ministra odbrane BiH Aleksandrom Goganovićem;
- 11.12.2025 - sastanak sa šefom Misije OSCE-a;
- 12.12.2025 - završetak osnovne vojne obuke 34. klase vojnika OSBiH;
- 17.12.2025 - učešće i izlaganje prilikom obilježavanja 30. godišnjice Misije OSCE-a;

- 18.12.2025 - posjeta Komandi za obuku i doktrinu (KOiD) i Centru za profesionalni razvoj kasarna „Travnik“.

PARLAMENTARNI
VOJNI POVJERENIK
Boško Šiljegović